



**Kleigesprek met Peggy Busman,
docente geschiedenis op het vmbo**

Carla van Bortel

Als farao voor de klas

Peggy Busman werkt als docente tekenen en geschiedenis op de Prinses Ireneschool, VMBO, van het Melanchthon College in Rotterdam. Dit jaar rondt ze haar tweedegraadsopleiding geschiedenis aan de Educatieve Faculteit van de Hogeschool van Utrecht af. Op de opleiding kreeg haar webpagina 'De digitale juf' een prijs. Met haar enthousiasme en creativiteit weet Peggy Busman haar vbo-leerlingen te motiveren voor geschiedenis.

5



Van tekenen naar geschiedenis

Je gaf tekenen. Waarom wilde je een bevoegdheid voor geschiedenis?

Ik had twaalf uur tekenen. Ik wilde graag meer uren, want twaalf is wat weinig. Maar er zijn hier op school maar zes klassen die tekenen hebben. Er was wel een vacature voor techniek. Op een andere school had ik al techniek gegeven. Dat vond ik eigenlijk niks. Toen dacht ik, wat wil je eigenlijk zelf? Want er zijn meer dingen die ik leuk vind. Ik had in Almere lesgegeven in maatschappijleer, economie, aardrijkskunde en geschiedenis. Ik merkte dat, toen ik begon te vertellen over Columbus, de kinderen dat heel leuk vonden. Toen heb ik besloten om geschiedenis te gaan studeren. Het sluit ook mooi aan bij mijn opleiding in kunstgeschiedenis. De docent Duits die hier op school ook geschiedenis gaf, is weer meer Duits gaan geven. Ik heb er nu dus twaalf uur geschiedenis bij. Ik zit in mijn derde en laatste jaar van de deeltijd tweedegraadsopleiding voor geschiedenis.

'Ze moeten weten hoe iets gekomen is'

Wat probeer je aan de leerlingen mee te geven?

Ik zeg niet dat het overal zo is, maar er is een groot verschil tussen docenten die lesgeven in de bovenbouw havo en vwo en docenten die lesgeven in het vmbo. De mensen die op het vmbo lesgeven, zijn over het algemeen mensen die het leuk vinden om meer sociaal bezig te zijn. Op havo en vwo probeer je de leerlingen zoveel mogelijk te leren. Ik probeer op een leuke manier de leerlingen toch iets te laten opsteken van geschiedenis, zoals van de grote culturen van de Egyptenaren en de Romeinen. Na de tweede klas hebben de leerlingen bij ons op school geen geschiedenis meer en kunnen ze het ook niet kiezen. De leerlingen weten dat ook. Ze zijn niet zo geïnteresseerd in een hoog cijfer voor geschiedenis.

Ik praat best veel in de les. Ik probeer te bereiken dat leerlingen die vijftienveertig minuten met hun aandacht bij mijn les zijn en het leuk vinden. Hoe spannender je het maakt, hoe beter ze het onthouden. Als kinderen het leuk vinden, dan ben ik al hartstikke blij. Soms lees je in een schoolboek een hele tekst over steunbomen. Maar zoiets interesseert die kinderen helemaal niet,

en ik vind zoiets ook helemaal niet belangrijk. Ik vind het belangrijk dat ze weten hoe iets gekomen is. Ik vraag bijvoorbeeld aan een leerling: je komt uit Turkije, maar hoe komt het dat je nu hier in Nederland zit? Dat heeft met geschiedenis te maken. Je probeert leerlingen continu bij te brengen dat wat er is, te maken heeft met wat er vroeger is gebeurd.

Beeldend lesgeven

Hoe zien jouw lessen geschiedenis eruit?

Ik geef heel beeldend les. Dat komt natuurlijk ook omdat ik een docent beeldende vorming ben. Toen ik bijvoorbeeld moest uitleggen wat macht is, heb ik een leerling op tafel gezet. Ik had voor de les tegen hem gezegd dat hij één keer heel hard met zijn voet moest stampen. Meteen zat iedereen in de klas rechtop. Als je leerlingen zo'n praktisch voorbeeld geeft, pikken ze het veel beter op. In plaats van uitleg te geven vanuit het boek, kun je veel beter interactief bezig zijn. Er moet in mijn lessen ook ruimte zijn voor de leerlingen zelf. Ze moeten aan kunnen geven dat ze iets niet kunnen of zelf iets willen uitleggen. Als leerlingen iets niet snappen, dan laat ik het vaak door een andere leerling nog een keer uitleggen. Samenwerken is moeilijk voor deze leerlingen. Dus ook het leren samenwerken is belangrijk.

Wat heel goed werkt, is jezelf bij het begin van een thema verplaatsen in de tijd. Bij het hoofdstuk over Egypte was ik farao. Ik had een zelfgemaakte papieren kroon opgezet en stond met een staf te zwaaien. Bij de Romeinen was ik Caesar, en de kinderen speelden het mee. Ik laat aan het einde van een thema de leerlingen vaak een toneelstukje maken. Ze spelen dat dan ook en dat wordt gefilmd. Ze verkleden zich, maken wapens en kaarten. Zo heb ik eens een groepje gehad, dat met playmobile en een tekening een heel slagveld had gemaakt. Als leerlingen zich echt inleven weten ze waar het over gaat.

Bij de lessen over de prehistorie laat ik leerlingen zelf gereedschappen maken. Van een bezoek aan de Verenigde Staten had ik dinosaurussenpoep meegenomen. Dat laat ik dan rondgaan in de klas, zodat leerlingen kunnen voelen en ruiken.

Bij staatsinrichting hebben leerlingen met z'n allen een verkiezingskrant gemaakt. Ze moesten in krantenberichtjes lezen die met staatsinrichting

en met name met de politieke partijen te maken hadden. Door zo creatief bezig te zijn, kunnen deze leerlingen toch een goed product opleveren.

Op Internet vond ik een opdracht van een Amerikaanse docent die zijn leerlingen een mummie liet maken. Dan ga ik naar m'n baas en vraag ik of hij wat geld heeft en ik het mag gaan doen. De mummie wordt gemaakt door een appel en een sinaasappel samen te voegen op een stokje. De appel is het hoofd en de sinaasappel het lijf. De fruitfarao's moeten natuurlijk net als de echte farao's worden ontdaan van hun 'ingewanden'. De leerlingen gingen aan de slag met een bord, een mes en hun vingers in de buik van de fruitfarao. Die werd netjes opgevuld, in de natron enzovoort. De farao werd ingewikkeld en de leerlingen maakten een sarcofaag. Het was echt de moeite waard om naar de resultaten te kijken.

De lessen en de resultaten staan op de site. De leerlingen vonden het leuk en ik ben tevreden over de meeste resultaten. Dit soort dingen kosten wel veel tijd. Ik ben vorig jaar niet eens tot de helft van het boek gekomen.

Maak je zelf lesmateriaal?

Ik vind het boek dat wij op school gebruiken (*Sporen*) niet zo geweldig. Als je het vastpakt is het eigenlijk al te zwaar. Je slaat het open en kinderen worden gek van al die letters. Er staat zoveel tekst in, terwijl meestal maar een klein stukje echt belangrijk is. Voor veel leerlingen is Nederlands niet de moedertaal. Begrijpend lezen is voor deze leerlingen verschrikkelijk moeilijk. De leerlingen hebben helemaal geen zin in nog een les begrijpend lezen. Daarom maak ik ook veel materiaal zelf en heb ik een website met daarop de 'digitale juf'.

Vorig jaar heb ik een excursie georganiseerd naar de tentoonstelling 'Astrix en de Romeinen'. Leerlingen uit de eerste klas klaagden dat zij nooit eens ergens heen gingen. Ik heb toen zelf een opdrachtenboekje gemaakt. Het educatieve materiaal van het museum vond ik veel te academisch. Er zijn voor leerlingen verschillende leerprocessen verbonden aan zo'n excursie. Hoe gedraag je je in de bus? Hoe moet je je gedragen in een museum? Wat kun je daar zien? Wie kun je wat vragen? Het is dus niet alleen maar

Deze pagina's zijn eigenlijk bestemd voor de leerlingen van de VMBO afdeling van het

MELANCHTHON

Wilt u toch een kijkje nemen?

Op de Site voor de geschiedenis van het Oude Egypte?

Mailt u dan De Digitale Juf.

laatste update woensdag 20 december 2000

Klik Hier om verder te gaan

geschiedenis. Er was een jongetje dat altijd een beetje druk en vervelend was, maar bij een bezoek aan een museum met open mond stond te luisteren. Dan ben je als docent toch wel trots.

Wat betekent de lerarenopleiding voor jou?

Wat voor mij nieuw is, is de aandacht voor het ontwikkelen van vaardigheden. Dat heb ik bij tekenen nooit gehad. In de klas heb ik flappen aan de wand hangen om leerlingen onderzoeksvaardigheden aan te leren. Dat werkt heel goed.

Voor de opleiding lees ik veel. Als ik opdrachten voor leerlingen maak, ga ik ook wel op zoek naar boeken. Maar ik ga niet naar de bibliotheek omdat ik zelf nog een geschiedenisboek wil lezen. Daar heb ik gewoon geen tijd voor. De bibliotheek is bovendien al dicht als ik thuis ben. Ik reis elke dag van Rotterdam naar Arnhem op en neer en dan 's avonds nog naar school. In het weekend moet ik studeren. Een sociaal leven heb ik op dit moment nauwelijks.

De digitale juf

Hoe gebruik je je website?

De bedoeling is, dat ik van de twee uur geschiedenis er één per klas ga doorbrengen in het computerlokaal. Ik doe dat niet omdat ik zo nodig wat met ict wil doen, maar gewoon omdat

het leuk is. Deze kinderen hebben thuis geen computer. En die dat wel hebben, hebben geen internet. Ze kunnen dus ook nog wat computervaardigheden ontwikkelen.

Tot nu toe heb ik hele goede ervaringen met het gebruik van de site bij de lessen over Egypte. Het mooiste was, dat leerlingen er ook zelfstandig mee aan het werk gingen. Ze moesten daarvoor vaak naar de bibliotheek of naar iemand anders. Wat bleek: de leerlingen gingen naar de bibliotheek! Ik kreeg mailtjes van mijn leerlingen via bibliotheekcomputers. Of ze keken 's avonds bij familie of vrienden op de website en stelden mij via e-mail een vraag.

Wat leerlingen leuk vonden aan het systeem, is dat ze direct antwoord kregen. Als e-mail niet mogelijk was, kregen ze gewoon een e-mail op papier. Ik heb op de site ook reacties van leerlingen (met foto) geplaatst.

De website wordt overigens ook gebruikt door de digitale school van het Kinderziekenhuis in Utrecht.

De website 'De digitale juf' vind je op: **www.euronet.nl/~nahua/**
Je kunt hier via e-mail een password aanvragen om toegang te krijgen.

